Ч. 221 Неділя 1 (14) жовтня 1900 Рік X

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 12

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане і за зложенєм оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Газети Львівскої".

Передплата у Львові в агенциї дневників пасаж Гавсмана ч. 9 і в п. к. Староствах на провінциї:

на цілий рік К. 4·80
на пів року „ 2·40
на чверть року „ 1·20
місячно . . „ —·40

Поодиноке число 2 с.

З почтовою пересилкою:

на цілий рік К. 10·80
на пів року „ 5·40
на чверть року „ 2·70
місячно . . „ —·90

Поодиноке число 6 с.

Вісти політичні.

(Рух виборчий. — Справа скликаня соймів. — Нема боксерів. — Господарка цивілізаторів в Хіні).

Рух виборчий показує у нас цікаві прояви. Насамперед була консолідация але відтак єї поховали а до народу видали маніфест з програмою і засьпівали консолідациї „Вічная память". Відтак прийшли доповняючі вибори в Жидачівщині і давні союзники стали ворогами. Коли же тепер настав рух виборчий в Стрийщині, давні вороги помирили ся знов: др. Олесницкий не приняв кандидатури і кандидатом поставлено одноголосно о. Давидяка з IV. курії на округ виборчий Стрий-Дрогобич-Жидачів. За то давні товариші з консолідациї а опісля вороги стали знов приятелями і обіцяли постарати ся у своїх, щоби ті підпирали кандидатуру п. Романчука. — Се один характеристичний прояв для наших великих політиків з малого міста і малих політиків з великого міста. А другий прояв ось який: На зборах в Раві виступив яко кандидат з IV. курії дв. Король, а єго кандидатуру підпер адвокат др. Петрушевич. На тих же самих зборах виступав яко кандидат з V. курії др. Петрушевич,котрого форитував „Народ. Комітет". Вийшла однакож кандидатура селянина Мекелити, котру підпер і др. Король яко найпопулярнійшу. З того всего виходить ось така цікава річ: т. зв. давні „народовці" або пізнійша „національно-демократична" партия стояча під проводом п. Романчука, зрекла ся консолідациї і нїби то мала станути „самостійно"; нині она вже в двох округах або зрекла ся добровільно, отже фактично приступила знов до консолідациї з давними своїми противниками і зробила їм чолобитню, або дала собі їх вирвати, значить ся дістала від них пощочину.

N. fr. Presse довідує ся, що сойми не будуть вже скликані в жовтни, але будуть скликані в послідних днях грудня межи різдвяними сьвятами а новим роком на кілька днів в цїли залагодженя провізорії буджетової і санациї фінансів. В тих краях, в к трих призволене на побір податків борше кінчить ся, буде оно призволене на якийсь час розпорядженєм цїсарским.

Хіньский посол у Вашінґтоні, Ву-тінґфанґ, заявив, що вість о грізній ворохобні в полудневій Хіні єсть неправдива і тенденцийна, бо в полудневій части Хіни нема взагалі боксерів.

Для дальшої характеристики як господарували в Хіні цивілізатори з трох частий сьвіта, нехай послужить отся вість, яка наспіла з Вашінґтону: Ґен. Чефе повідомив департамент війни, що Лі Гун-Чанґ звернув ся до него, яко заступника провінционального правительства в Тієнцїні з жаданєм, щоби звернено воєнну добичу в сумі 278.000 долярів, котру забрали американьскі войска підчас нищеня цїсарского скарбу. В департаменті воєннім не гадають щоби та добича була Хінцям звернена, припускають однакож, що правительство при остаточнім управильненю хіньскої справи відчислить сю суму від жаданого відшкодованя.

Новинки.

Львів дня 13 го жовтня 1900.

— **Іменованя і перенесеня.** Львівский висший суд краєвий переніс офіцияла канцелярийного Фр. Немеша з Угнова до Калуша, та іменував канцелїстами судовими Ів. Ґолембіовского помічника канцелярийного в Станиславові для Калуша і Лаврентия Ів. Незільского, практиканта канцелярийного в Огнїї для Угнова.

— **Сьвято 200-лїтних роковин унії** з Римом обходить від вчера руска церков в Галичині, а на церкві сьв. Юра повівають хоругви. Справедливо пише „Руслан" в сїй справі: Се сьвято має не лише церковне, але також історичне значінє для нашого народу. Тому тим дивнійшим видає ся нам, що ординарият не уважав відповідним подати руским редакциям анї відозви, яку видав до сьвященьства, і яка появила ся в „Przegląd-ї", анї порядку торжественних богослужень — До сих, як кажемо справедливих слів „Руслана" — додамо і від себе кілька: Се у нас від давна такий звичай, що люди хотїли би, щоби ґазета щось о них або в їх справі написала, але самі не старають ся о то, анї навіть не прийдуть до редакциї і не попросять о то; їм просто здає ся, що то нїби обовязок редакциї супротив них. Помиляєте ся панове. А навіть як би редакция в інтересі ґазети хотїла так робити, то она дуже просто не в силї. Руский редактор буває нераз і своїм репортером і коректором заразом, літератом і ученим, а до того ще мусить иногдї для свого предплатника

НАНЕ.

(Образок з венецияньского житя — Г. Перля).

(Конець).

Дзвони дзвонили тепер з цїлої сили. Процесия ішла як раз довкола церкви, служниці та инші жінки пхали ся до краму і розтворили двері на розтяж.

— Нане, борзенько, бо не маю часу, за 50 чентезімі шинки!

— Нане, дванайцять оливок!

— Нане, веронеского салямі!

Нане видавав кождому з як найбільшим споком і увагою, як завсїгди, чого кому було потреба; лиш хтось оден що уважнїйше придивив ся, спостеріг, що він спустив голову більше в долину, як звичайно і о скілько можна ще тихійше краяв.

Аж до пізного вечера не мав він анї хвильки спокою, щоби позбирати гадки до купи і подумати над тим, що єго жде. Єго жінка післала єму вечерю до крамниці і переказала до него, що іде до своїх приятелїв Бенвенутів, бо хоче з їх вікна дивити ся на штучні огнї. Нане казав послугачеви лишити ся в крамници, чого нїколи не робив тогди, коли був найбільший торг, а сам пішов домів.

— Що! Ти в день сьвятого Людвика, коли така робота, приходиш на вечерю до дому? — привитала єго жінка.

— Чи ти знаєш що на тих векслях, на котрих наш підпис, Едмондо сфальшував мій підпис?

Нана жінка поблїдла і казала, що нїчого не знає, але й слїпий був доглупав ся, що она каже неправду.

— Що ви зробили з тими грішми — то десять тисячів лір!? — говорив чоловік дальше придушеним, але зловіщим голосом.

— Я не знаю — він стратив гроші — в Римі — і мусів платити, а нї то були би єго замкнули!

— Отже ти знала о тім і пристала на то, щоби він фальшував підпис — говорив старий чоловічиско з гнївом, а голос єго ніс ся як би далекий гук грому.

— А щож могла я на то вдіяти? Він тобі їх верне, скоро єму пощастить ся єго ідея —

— А тимчасом я маю банкротувати, що, правда? — і не чекаючи відповіди відвернув ся від жінки, котра задля сина була готова все зробити, та пішов назад до краму, де все ще було богато людий. Він обслугував одних, слухав других, котрі жалували ся на злу вагу і дорогий товар, а все так терпеливо, як то робив через більше як сорок літ.

Послідний, що зайшов був до краму, був якийсь запитий Факіно, котрий казав, що голоден і обіцював ся заплатити другим разом. Нане заспокоїв і того відкраявши єму на єго диво спорий кусень шинки.

Відтак сів собі, зажив як звичайно нюх табаки, підпер голову правою рукою і думав хвильку та муркотів щось сам до себе.

Наконець встав, поволи і спокійно як звичайно, поклав годинник і ланцушок коло табатерки та вийшов в білім фартуху на улицю.

Коли я о півночи не верну, то замикай — хочу трохи відотхнути сьвіжим воздухом? — сказав він відходячи до дрімаючого послугача, котрий сидів на порозї.

Коли Нане вийшов поза море домів і опинив ся над широким каналом, зложив руки до молитви і скочив у воду.

* *
*

Каналом плила барка вітрилова. Якийсь старий чоловік, з короткою кіоджосткою люлькою в губах сидів побіч молодої дівчини, що зложивши руки на колїна, розглядала ся цікаво довкола.

Дідуню, онтам пливе щось білого до нас! — Анзельмо! — закликав рівночасно керманич і подав весло старому.

— То якийсь чоловік! Стань трохи! Сказавши то знайшов ся вже й в водї та плив до того щось білого.

* *
*

І горячі сльози старого моряка капнули яко послїдне поздоровленє від приятеля на закостенїле, спокійне лице Нана.

побігати по місті і вивідати де продають мішки, або купити ему корків до фляшок і післати. (Се факти!) Такого легковаженя часописий навіть в своїм власнім інтересї, як у нас, не подибле ся мабуть нїгде.

— **Нїхто їх не сіє, самі родять ся.** Людем конче забагає ся вежі вавилоньскої, а вслїд за тим і помішаня язиків, а що вині будують вежі далеко висші як була колись вежа вавилоньска, а мимо того язики не хотять мішати ся, то люди їх самі мішають: помішають до купи кілька або й кільканайцять язиків, зроблять граматику, охрестять нову мову „всесьвітною“ і пускають ся на „інтерес“. Зароблять що, то добре, а не зароблять. — то і не стратять богато. Але чому би не заробити? На сьвітї богато таких, що як то кажуть: „нїхто їх не сїв, самі родять ся“. Тоті будуть купувати граматику всесьвітної мови. Давнїйше був „воляпік“, па его місце прийшло відтак кілька нових „поправних“, недавно тому установив якийсь „столпотворець“ всесьвітну мову, котру назвав синою мовою, а наконець для довершеня „вавилоньского столпотвореня“ знайшов ся у Відни ще один, котрий зладив найновійшу всесьвітну мову і назвав еї „мундолїнґва“. Ми цікаві лиш, як би так який Русин взяв ся творити таку нову „лїнґву“, як би він еї назвав?“

— **Рускі путники до Риму,** для узисканя там ювилейного відпусту, виїзджають зі Львова під проводом о. Алексия Базюка дня 22 жовтня о 6 годині 50 мін. до Стрия. Там получать ся з участниками подорожи зі сторін від Станиславова і Дрогобича. Длятого зволять всї участники подорожи тримати ся точно повисшого оголошеня. Білетів подорожи нікому не буде ся розсилати.

— **Нещаслива пригода.** Які бувають наслїдки рекрутскої піятики, нехай послужить доказом слїдуюча пригода, тим сумнїйша і страшнїйша, що виновником еї і сьвідком був батько і старшина громади в однїй особі а жертвою его син. З Бережан доносять іменно: Вийт з Козівки в повітї бережаньскім відвозив рекрутів до Бережан. Всї були підпиті, а вийт найбільше, і зачав суперечку з сином, котрий не хотячи відповідати батькови зіскочив з воза але так нещасливо, що впав під колеса. А що віз був повен рекрутів, то бідний хлопчиско на місци віддав духа богу, бо віз переїхав ему через груди. Хлопця поховали, а в три дни по тім, коли приїхала комісия і тїло видобуто з гробу, щоби переконати ся, якою смертию згинув, показало ся, що в нїм пукла печінка.

Господарство, промисл, торговля, гіґієна і вихованє.

Ради господарскі.

— Квашена і прасована паша (II.) Другий спосіб пряганя пашї: 2) Прасована або солодка паша. І сей рід пашї можуть поменші господарі робити лиш в ямах подібно як квашену пашу; в більших господарствах уживає ся до того відповідних прас. Яму на прасовану пашу копає ся відповідно до скількости пашї, досить глубоку, а стїни окладає ся дошками або обмуровує ся. До такої ями звозить ся сьвіжо скошену пашу, коли еї била тонкі, зараз, а коли грубі, то лишає ся еї на поли, щоби звяла. Пашу скидає ся просто з воза в яму, але не толочить ся; лишає ся еї так на купі, щоби загріла ся бодай на 58 степенів Цельзия. (До робленя прасованої пашї треба мати термометер). До 24 годин, часом аж за 2 або 3 днї паша загріє ся сама від себе і тогди треба еї добре потолочити, так, щоби всюди добре припирала до стїн і не було нїгде приступу воздуха, бо в противнім случаю кине ся плїсень і паша буде гнити. На першу, толочену верству скидає ся знов другу нову, але знов не толочить ся еї, а лишає ся щоби загріла ся до 58 степ., а тогди аж толочить ся знову. Так укладає ся пашу аж понад яму, боки обрізує ся різаком, щоби при осїданю пашї добре входили в яму і наконець вкриває ся або дошками, на котрі кладе ся камінє або цегли щоби добре важили і прасували пашу, або вкриває ся землею на метер грубо і притолочує ся. Розуміє ся, що яму треба вибирати в сухім місци і рівцями забезпечити, щоби вода до неї не набігала. Щоби зміряти теплоту в пашї, то острим колом пробиває ся в пашї діру і спускає ся в ню термометер на шнурку, котрий відтак треба борзо витягнути і відчитати степенї. Робленє прасованої пашї есть тогди добре, коли слота і великі зливи не дають зробити сїна.

— Пряганє городнини на зиму. Всїляку городнину найлїпше прятати на зиму в пивници, а хто не має пивницї може прятати таки в городї. В тій цїли копає ся відповідно глубокий і довгий рів і до него складає ся городнину так, як она росла, присипаючи еї сухою землею або піском. Рів накриває ся дошкою, котру опісля на зиму вкриває ся ще соломою і присипає з верха землею. Хто має пивницю, той може найлїпше держати городнину в сухім піску. В сїм случаю пісок повинен бути чистий без камінців та грудок і т. п, а городнину треба складати верствами і так щоби одна другої не дотикала та присипати піском. Висадки садить ся в пісок так як они росли. — Карафіоли на зиму держить ся лиш в пивници; але їх треба викопати, заким ще потисне перший сильнїйший приморозок, і то з цїлою грудою землї при корїню та всадити в сухій холодній пивници в землю і підоляти. Що тиждня треба жовте листє обривати а коли потреба то і підливати, але ак, щоби не наливати на листки і на рожі води, але підливати лиш з під споду. Волоска капуста до пряганя не повинна бути за спіла; ростини призначені до зимованя повинні бути ще зелені і рослі і найлїпше держати їх в ямах або згаданім повисше рові і там засадити мілко, головка коло головки а яму вкрити аж коли настане студінь. Рівночасно треба вкрити і инші ростини сухим листєм і папоротию, о котру коли можна треба вже тепер постарати ся; де нема того материялу, уживає соломи. Коли на дворі тепло, то ростини треба трохи розкривати, а при сїй нагоді обривати усхле листє. Калярепа не видержує морозу і еї треба держати в земли і в такім місци де би не змерзла.

— Годівля кріликів оплатилась би тогди, як би у нас люди уміли приправляти мясо з кріликів, привикли до него і ним живили ся на більші розміри. Тогди можна би з'ужиткувати і шкірки з кріликів на футерка, шапки і т. п., котрі були би і теплі і вигідні а до того ще й дешеві. Лиш треба би уміти обходити ся зі шкірками, а то ось як: Шкірку здоймає ся як звичайно із зьвірини; відтак розпинає ся еї на дощинцї прибиваючи цьвяшками і змиває ся кілька разів мішаниною по рівній части галуну і соли (н. пр. пів кільо соли і пів кільо галуну в літрі води) Шкірка сушить ся опісля, а висушені держить ся в холоднім сухім місци. Коли їх не можна зараз переробити, то треба часто до них заглядати і тріпати. Найлїпші і найбільше цїнні футерка

Малесенька повість.

(З российского — В. Гаршіна).

Страшенна студінь. Січень то лютий ворог не лиш бідаків, але й всїх тих, що мусять на дворі робити і не можуть залїзти в тепле гнїздочко. Та й менї студінь доскулює, але не длятого що не маю теплого гнїздочка, лиш задля упертости і примховатости

Але поправдї сказавши, чого я блукаю по опустїлім березї Неви і не маю спокою?... Ґазові ліхтарнї сьвітять ясно, сильний вітер хотїв би їх задути та не може, а они мигкотять тим веселїйше. В їх яснім сьвітлї виглядає велика темна палата царска тим величезнїйшою, тим більше понурою. В еї великих шибах відбиває ся заметіль снїгова і темнота; вітер завиває і заводить вздовж пустої і ледом вкритої Неви. А кріз шум бурі чути здалека голос дзвонів кріпостної церкви. Годинник на еї вежи має куранти *) а за кождим їх меланхолїйним голосом — тень-тень, тень-тень стукає моя деревляна нога по вкритих ледом ґранїтових плитах, як би їм вторувала і бє ся моє зранене серце в своїй вузкій клїтцї

Але менї треба представити ся. Я ще молодий мужчина з деревляною ногою; а то ще не так давно, як я став калікою.

Ось чути знову з церковної вежі тень-тень, тень-тень То несе ся пісня „Помилуй нас Господи“, а годинник на вежи бе першу годину. Ще сїм годин аж зачне свитати; аж тогди скінчить ся отся, чорна і вогка та бурлива ніч а настане сїрий зимовий день петербургский. Чи піду домів? Не знаю, та менї й зовсїм про те байдуже; я і так не можу спати.

Я і серед ясних весняних ночий ходив нераз по березї Неви. Ох, якіж то прекрасні були ночи! Чи може бути щось красшого? З парними ночами полудня, підчас котрих ясні зірки на темнім небі дивлять ся за нами, годї їх порівнувати. Нашї весняні ночи суть ясні і веселі; на нашім північнім небі видко найприряжнїйші краски: синю, білу, сїру, иноді ніби й в зелено впадаючу. Через цїлу ніч буває сумерк і зараз скоро на заходї погасне вечірна заря, небо на всходї закрашує ся на жовто і червоно. Воздух есть холодний і осьвіжаючий, чиста величава ріка несе гордо свої води, а филї бють ся тихенько об ґранїтові береги.

Тут над сим берегом стояв я; на мою руку спирала ся молода дївчина, а тота дївчина...

Ох, людий читателю, на що менї розповідати тобі про мої рани, про моє горе? Але серце людске, тото бідне дурне сотворінє, есть непонятне; оно кого стрітить кидає ся ему зараз на груди і гадає що знайде потїху і відраду на свої муки На жаль то майже завсїгди надармо, а то й легко понятно. Хто би там журив ся якимсь бідолашним калїкою? З погордою, що найбільше в сожалїнем відвертають ся люди від него.

Коли я тамтої весни пізнав Машу, серце моє було ще ненарушене, не потребувало ще, щоби над ним сожалїти. Зі всїх Маш на сьвітї була отся найлїпша Тут на сїм місци, над берегом Неви, познакомив ся я з нею. Тогдй, що правда не було так студено, як тепер. Замісць отсеї поганої ноги деревляної мав я ще свою правдиву добре збудовану ногу, так само здорову як і тамта друга. З мене був взагалї досить хороший молодий мужчина, а не такий калїка, як тепер. Калїка!.. — що за погане слово!

Отже я познакомив ся з нею, а то стало ся зовсїм просто. Ми стрітили ся. Що мене спонукало еї зачепити, вже не знаю; Дон Жуаном я нїколи не був. Я зачав від того, що увіряв еї, що зовсїм не належу до тих безличників, котрі уганяють за дївчатами. Відтак говорив я о моїх честних намірах і таке инше. Мій добродушний вираз лиця успокоїв еї (Тепер моє лице покрите понурими зморщками). Я відвів еї аж до еї помешканя; она вертала від своєї бабунї, що мешкала недалеко Лїтнього Саду, а котрій она що вечера щось читала. Бідна бабуня була слїпа — тепер вже не жиє. Сего року умерло богато і не лиш старі бабунї Та й менї вже мало що належало ся.... Господи, кілько то жури і нужди може знести чоловік!

Маша жадала від мене, щоби я став героєм. Длятого мусїв я вступити до войска, стати вояком. Коли тобі твоя мила скаже: „Отся обручка то я“, а відтак кине еї в огонь, то чи не скочиш за нею і не виймеш еї з огню? Ти може скажеш: Я би по просту пішов до золотаря і купив їй иншу далеко дорожшу обручку. На то тобі скажу, що то не буде тота сама, але инша, далеко дорожша обручка. А коли ти сумніваєш ся о тім, любий читателю, то ми, бачиш, не однакової гадки. Дївчина, котру ти собі сподобав, може й буде вдоволена заміною. Ти мабуть богач і тебе стати на то, щоби забавити ся так, як тобі хоче ся. Але може ти собі пригадуєш з твоїх дитинних літ, як ти колись видів нетлю, що летїла до сьвітла. То було для тебе забавкою. Нетля впала на лямпу горі ногами і своїми обсмаленими крильцями не могла вже підойняти ся. Коли ти заспокоїв свою цікавість, заушив ти нетлю на смерть. Ох мій добрий чита-

---

*) Дзвони настроєні після якоїсь мельодиї, що еї вигравають.

дають т. зв. анґорскі і сріблисті крілики і на шкірки найліпше держати ті роди кріликів.

Всячина господарска.

— Свербиуз (овочі з дикої рожі, звані з німецка по польски „гечепече“) уживае ся або на повила, або з него робить ся рід компоту слідуючим способом: Коли перший приморозок зварить свербиуз, тогди зривае ся его, розрізуе ся кожду ягоду на половину, вичищуе ся добре з зерняток і волосків і кидае ся на короткий час до кипячої води, але не накривае ся, а опісля відціджуе ся і ягоди складае ся в малі компотові слої. Відтак заварюе ся 56 дека цукру, аж стане густий, дае ся до него кусник ванілї і коли вистигне, наливае ся на ягоди. Коли вже все зовсім вистигло, завязуе ся слої і варить ся через 8 мінут у воді як компоти.

— Щоби зміряти дерево, як оно високе*) треба так зробити: Взяти жердку так високу, як той хто міряе, заткнути жердку в землю рівно (прямовисно) а відтак покласти ся коло жердки горілиць і лїзти взад від неї так далеко, аж сам кінчик жердки буде видко рівно з вершком дерева. То місце, де голова, треба назначити і від него зміряти аж до пня, і то буде висота дерева. Ще ліпший есть спосіб, якого уживають Індияни. Щоби зміряти висоту дерева ідуть они так далеко від пня, що коли схилять ся і подивлять ся помежи ноги, побачать ще сам вершок дерева. Від того місця, де тогди стоять, міряють до пня і мають висоту дерева.

Лїтература господарска.

Дві книжочки придатні для тих господарів, що хотять научити ся добре як можна і треба прилагоджувати і консервувати пашу для худоби: 1) Dr. Emil Pott, Die landwirthschaftl. Futtermittel, ціна в оправі 18 K (9 зр.); — 2) Konservieren von Grünmais, v. Dr. W. Laszczyński, ціна 60 c. (30 кр.) Verl. v. P. Parey, Berlin. — Хто хоче научити ся як консервувати всіляку городнину, для того може послужити підручник: Bach, die Verwertung u Konservierung d. Obstes u. der Gemüse.

*) Повтаряемо ше раз задля разячої похибки друкарскої в попереднїй „Всячинї“.

Переписка господарска.

Володисл. Сав. в Ч.: Так молоденька калярепа не дасть ся перезимувати, листе вівяне і ціла ростина згине, бо нема головки під сподом, в котрі пряче ся материял до дальшого житя, нема т. зв. творив резервових. Таку молоденьку каляреу можете хиба законсервувати на зиму до страв, разом з такою, котра мае головки. Листе крае ся на палець широко, парить ся кипятком і сушить ся на лїсцї в печи. В такий самий спосіб сушить ся і головки каляреци, котрі оббирае ся, крае ся на тоненькі кружечки, парить ся добре а відтак розкладае ся на лїсцї, кождий окремо і сушить ся в печи.

Вісти господарскі, промислові і торговельні.

— **Ціна збіжа.** У Львові дня 12 жовтня Пшениця 7·40 до 7·00 Кор.; жито 6·30 до 6·50; овес 5·60 до 6·60; ячмінь пашний 5·50 до 5·75; ячмінь броварний 6·50 до 7·—; горох до вареня 7·25 до 9·—; вика —·— до —·—; сїмя конопельне —·— сїмя льняне —·— до —·—; бобик —·— до —·—; біб —·— до —·—; гречка —·— до —·—; конюшина червона 65·— до 70·—; біла 35·— до 65·—; тимотка 18·— до 22·—; шведска —·— до —·—; кукурудза стара —·— до —·—; хміль —·— до —·—; ріпак новий 13·— до 13·50. Все за 50 кільо loco Львів. —

ТЕЛЕҐРАМИ.

Відень 13 жовтня. Амбасадор при Ватиканї Ревертера мае уступити, але поки що вертае ще на свою посаду.

Берлин 13 жовтня. Наспіла не потверджена ще доси вість, що союзні войска здобули місто Паотінґфу (на полудни від Пекіну і більше менше так далеко від сеї столиці як Таку).

Льондон 13 жовтня. З Шанґаю доносять, що часть американьского войска мае з Пекіну пійти до Манїлї, а також уступить і половина японьского войска з Пекіну.

— **Дирекция „Краєвого Союза кредитового“** стоваришеня зарeестрованого з обмеженою порукою у Львові, запрошуе отсим до приступленя в члени стоваришеня. Членами „Краевого Союза кредитового можуть бути особи фізичні, як також товариства, громади і братства церковні. *Один удїл членьский 25 зр.* Кождий член може мати більше удїлів. При складаню першого удїлу належить зложити *вписове на резервовий фонд в квотї 1 зр.* — „Краевий Союз кредитовий“ *приймае вкладки ощадности* в довільній висотї і опроцентовуе іх $4^1/_2$% та удїляе кредиту руским товариствам кредитовим на $5^1/_2$%. Инші особи можуть користати з кредиту в „Краевім Союзі кредитовім“ на 7%. Льокаль „Краевого Союза кредитового“ у Львові: Ринок ч. 10 I. поверх (дім „Просьвіти“). Години урядові: від 12 перед полуднем до 2 по полудни кождого дня окрім неділь і руских сьвят.

Дирекция.

— **„Краєвий Союз кредитовий“**, стоваришене зарeестроване з обмеженою порукою у Львові (ринок ч. 10, I. поверх в домі „Просьвіти“, приймае вкладки ощадности в довільній висотї і опроцентовуе на $4^1/_2$%. Один удїл членьский в „Краевім Союзі Кредитовім“ виносить 50 корон; кождий член може мати більше удїлів. При вплачуваню першого удїлу належить зложити також вписове в квотї 2 корони на фонд резервовий. Від удїлів членьских виплачуе „Краевий Союз Кредитовий“ за рік 1899 дивіденду в висотї 5%. — Призбираних гроший уживае „Краевий Союз Кредитовий“ на заосмотрюване руских товариств кредитових потрібним засобом капіталу оборотового, як також на переведене користних парцеляций.

— Заряд краевого варстату для впробу забавок в Яворові посідае значну скількість на складі виробів для селян як: ложки, веретена, валки до тїста, ціви для ткачів, решета, роґіжки, маґільниці, опалки, кобелї, кошики, солонянки, забавки для дїтий і т. п. по дуже низьких цінах. При більшім замовленю опускае ся рабат.

За редакцию відповідае: [illegible]

телю, коби ти так міг і мене пальцем на смерь роздушити і зробити конець моїм мукам!

Маша була дивною дівчиною. По виповідженю війни ходила она цїлими днями засумована і мовчалива і я не був в силі подати їй якоїсь відради. Наконець спитала ся мене: Чи з вас праведний чоловік? — Так менї чей здае ся! — відповів я. — Ну, праведні люди дають дїлами доказ своєї праведности. Ви походжаете війну, то треба, щоби ви й пішли бити ся. — Она зморщила брови а еї ручка стиснула мою руку.

Я глянув їй кріпко в очи і сказав „Піду!“

— Коли вернете, то буду вашою жінкою — сказала она менї опісля на двірци. — Ви вернете! — Сльози придушили в менї голос і я був би таки голосно розплакав ся, але я здержав ся і відповів:

— Памятайтеж, Маша, праведні люди...

— Потверджують свої слова дїлами — докінчила она.

Я пригорнув еї послїдний раз до мого серця і поспішив на свое місце. Я хотів сповнити мій обовязок не лиш задля неї, але також і длятого, щоби служити моїй вітчині. Серед пороху і дощів, підчас морозів і спеки машерував я через край ворога і живив ся кисним хлїбом. Коли ми наконець попали на Турка, я не струсив; — я одержав хрест і став підофіцером. Підчас другої стички учув я гук і повалив ся на землю... Дим з пороху, стогни, лїкар в білій запасці, закровавлені руки, милосердні сестри, моя обтята нога — то все пересунуло ся як сон передо мною. Поізд зелїзничий зі знаменитими постелями і якась знатна пані з товариства санітарного привезли мене в короткім часі до Петербурга.

Коли вийшло ся з міста з двома ногами а вертае ся з одною, то відхоче ся жартів, вір менї мій читателю.

В липни дістав ся я до шпиталю. Незадовго по тім попросив я мого сторожа, щоби в бюрі адресовім розвідав ся, де мешкае Мария Івановна Ґ. Він приніс менї вість, що она все ще там мешкае де давнїйше. Я написав до неї лист, відтак другий і третий — але не дістав ніякої відповіди.

Любий читателю, ти може вже здогадуеш ся кінця. Або може ти менї не віриш? Хибаж тота історія о лицарю і его невірній любці така неімовірна? Тажеж з нею можна так часто стрітити ся в старих повістях. А може ти сумніваеш ся о тім, що я кажу правду; то не справедливо, бо такі лицарі ще не перевели ся.

Наконець я вже на стілько був подужав, що менї могли були привязати деревляну ногу і я тепер міг був сам переконати ся о причині, длячого Маша мовчала. Я взяв собі дрошку, поїхав до еї помешканя і з великим трудом виліз по високих сходах. Вісім місяців тому назад пішло ся далеко лекше. Тепер стояв я вже перед еї дверми. Я задзвонив і серце менї забило ся. Відтак зачув я кроки. Стара Авдотя отворила, а я незважаючи на еї оклик радости побіг так борзо, як лиш міг з деревляною ногою до гостинної комнати.

— Маша!

Она не була сама. Коло неї сидів дуже честний молодий мужчина, далекий еї свояк, що перед моїм виїздом якраз скінчив унівеситетскі науки і мав вже вигляд на добру посаду. Обоє повитали мене дуже сердечно (чи длятого, що я мав деревляну ногу?), але все таки були трохи заклопотані. За чверть години опісля, я вже все знав.

Я не хотів ставати на перешкоді їх щастю. Твій іронічний усьміх, мій бистроумний читателю, каже менї, що статочний, відважний мужчина не відступае без волї улюбленої дівчини якомусь пройдисьвітови.

А я тобі на то скажу: насамперед то не пройдисьвіт, а відтак.... Я би тобі ще виразнїйше сказав, але бою ся, що ти мене не зрозумієш. Ти менї мабуть длятого не віриш, бо гадаеш, що в наших часах нема анї доброти анї пожертвованя. Або може гадаеш, що нещастє троїх людий лїпше як нужда однісенького? Коли так, то ми не однакового погляду.

Оногди відбуло ся весїлє. Я був дружбою і сповняв совістно мій обовязок, підчас коли тота, що була менї найдорожшою на сьвітї, вінчала ся з другим. Весїле відбувало ся дуже весело, не обійшло ся і без шампаньского, а німецкі гостї кричали „Hoch!“ і називали мене росийским героем. Маша, бачиш і еї чоловік то лютерани.

Ага! — відозветь ся тепер бистроумний росийский читатель — он куди то і в чім дїло цїлої історії! Маша і еї чоловік то Нїмці і треба було доказати, що Нїмці зрадили Росиянина, що они взагалї зрадники. Бо і на що би згадувати про лютерске віроісповідане?

Помиляеш ся, поважаний читателю; про лютерске віроісповідане треба було лиш длятого згадати, що вінчане відбувало ся в грудни і що, як звістно, в росийскій церкві вінчаня в піст не відбувають ся. Твій здогад був отже хибний.

Впрочім думай собі, що хочеш, менї то байдуже. Але як би ти міг в тих зимових ночах ходити зі мною понад берегом Неви і як би ти знав, що діе ся в моїм серци, підчас коли вихор завивае а голос курантів несе ся з кріпостної церкви, то ти би менї може повірив. Тень — тень, тень — тень, бе четверта година: Пора іти домів і лягати на самотну, студену постіль та спати. Добра ніч, любий читателю

TYGODNIK MÓD I POWIEŚCI

Ілюстрована часопись для женщин.

БЕЗПЛАТНО

4 томи повісти

Клим. Юноши „Внучок“ — А. Мечника „Ованес Огана“ — К. Лясковского „Зужитий“ — Ст. Аріеля „Улуди“

за кождий чверть рік том

одержать як „ПРЕМІЮ“ передплатники галицкі.

„TYGODNIK MÓD I POWIEŚCI“ в будучім 1900-тім, а в 42-ім роцї істнованя буде виходити під тим самим як доси літератским напрямом, з задержанем і на будуче дотеперішного отрудництва в специяльних відділах видавництва.

MODY PARYSKIE

(2.000 рисунків і 12 великих аркушів з кроями і взірцями робіт жіночих) і

GOSPODARSTWO DOMOWE,

завдяки котрим наша часопись независимо від заспокоєня потреб ума образованої женщини, запевнює їй практичну хосенність ствердженої вартости.

Обітниць богатих на слова, заповідань уліпшень і реформ, якими визначують ся більше менше всї проспектові оголошеня, уникали ми доси з принципу. Тим менше могли би ми уживати їх тепер, коли читаюча публика відповіла на проявлений в Tygodnik-у напрям дїйстними доказами признаня, становлячими для редакциї цїнну заохоту до постійности на обібраній дорозї.

Одинокою обітницею з нашої сторони, а радше сказавши, одиноким зобовязанем, яке приймаємо, єсть стояти і дальше на основі тих пересьвідчень, котрі нині вільно нам вже уважати тревалим звеном між часописию а читателями, а подаючи їм інформациї з проявів дїйстного житя, вибирати зпоміж них лише ті, яких вартість і вплив на суспільність власну або чужу признаємо. Ту задачу хочемо виповнити як доси без тїни упереджень, сторонничої ненависти і взгляду на личний інтерес.

То всьо, що вільно нам нині сказати о дусї і напрямі нашої працї на будуще.

Не спускаючи з уваги печаливого і безперервного постійного забезпеченя сотрудництва нашої часописи, маємо сказати кілька слів о тім, що ми в відділї белетристики приготовили для „TYGODNIK-A MÓD I POWIEŚCI“ на будуючий рік.

Маєм запевнені працї: *Мариї Родзевичівної*, *Віктора Гомулицкого*, *Володислава Ст. Рей монта*, *Севера (Ігн. Мацїйовского)*, *Володислава Уминьского* і многих инших.

В відділї поезиї звістні читателям пера: *Казимира Глиньского*, *Миріяма*, *Лянгого*, *Ор-Ота* і инших, обіцяли нам свої твори на слїдуючий рік.

Розпочинаємо рік 1900 двома творами повістевими:

Волод. Ст. Реймонта	**Севера**
повість п. з.:	повість п. з.:
І по многих днях. — І по многих лїтах....	Леґенда.

Услівя передплати разом з премією:

У Львові і Кракові:		В Галичинї з почтовою пересилкою:	
Чвертьрічно	1 зр. 80 кр.	Чвертьрічно	2 зр. 20 кр.
Піврічно	3 зр. 60 кр.	Піврічно	4 зр. 40 кр.
Річно	7 зр. 20 кр.	Річно	8 зр. 80 кр.

Редактор ЯН СКИВСКИЙ.

Передплату для ЛЬВОВА і ГАЛИЧИНИ приймає, числа оказові і проспекта даром висилає

Головна Аґенция і Експедиция „TYGODNIKA“ у Львові

Пасаж Гавсмана ч. 9 і всї книгарнї і контори письм.

З друкарнї В. Лозиньского — під зарядом В. І. Вебера. (Телефона число 569).